

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 13131/2024
26.06.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Звездане Лутовац, председника већа, Иване Рађеновић и Владиславе Милићевић, чланова већа, у парници тужилаца мал. АА из ... и мал. ББ из ..., чији је законски заступник мајка ВВ из ..., чији је пуномоћник Никола Јасика, адвокат из ..., против туженог ГГ из ..., чији је пуномоћник Влада Барањ, адвокат из ..., одлучујући о ревизији тужилаца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж2 77/24 од 14.02.2024. године, у седници одржаној 26.06.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована ревизија тужилаца изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж2 77/24 од 14.02.2024. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Старој Пазови, Судска јединица у Инђији П2 451/22 од 01.12.2023. године, ставом првим изреке, усвојен је предлог тужилаца и одређена је привремена мера, ради обезбеђења новчаног потраживања, и обавезан је тужени да месечно плаћа за издржавање своје деце 26.370,00 динара за мал. АА, 20.500,00 динара за мал. ББ, све на начин ближе описан у том делу изреке. Ставом другим изреке, делимично је усвојен тужбени захтев и измењена је пресуда Основног суда у Сремској Митровици, Судска јединица Инђија П2 587/11 од 06.09.2011. године, у погледу висине издржавања тужилаца, и обавезан је тужени да на име свог дела доприноса за издржавање мал. деце плаћа месечно, за мал. АА износ од 26.370,00 динара, за мал. ББ износ од 20.500,00 динара, на начин ближе описан у том делу изреке. Ставом трећим изреке, обавезан је тужени да тужиоцима исплати трошкове парничног поступка од 162.000,00 динара, са законском затезном каматом од извршности до исплате. Ставом четвртим изреке, тужиоци су ослобођени обавезе плаћања судских такси. Ставом петим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужилаца у делу којим је тражено да се тужени обавезе да тужиоцима месечно на име свог дела доприноса за издржавање за тужиљу мал. АА плаћа износ од 8.630,00 динара (разлика до тражених 35.000,00 динара до досуђених 26.370,00 динара), за тужиоца мал. ББ износ од 4.500,00 динара (разлика од тражених 25.000,00 динара до досуђених 20.500,00 динара), као и да тужиоцима плати трошкове парничног поступка у износу од 42.000,00 динара (разлика до тражених 204.000,00 динара, до досуђених 162.000,00 динара), са законском затезном каматом од дана извршности одлуке до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж2 77/24 од 14.02.2024. године, ставом првим изреке, преиначена је првостепена пресуда у делу којим је одређена привремена мера, тако што је одбијен предлог тужилаца да тужени месечно плаћа за издржавање мал. АА, преко износа од 24.000,00 динара, до износа од 26.370,00 динара, а за мал. ББ преко износа од 15.000,00 динара, до износа од 20.500,00 динара, на начин ближе описан у том делу изреке, и у побијаном делу одлуке о тужбеном захтеву, тако што је одбијен тужбени захтев да тужени месечно плаћа за издржавање мал. АА, преко износа од 24.000,00 динара до досуђеног износа од 26.370,00 динара, за издржавање мал. ББ преко износа од 15.000,00 динара до досуђеног износа од 20.500,00 динара, све на начин ближе описан у том делу изреке, и у делу одлуке о трошковима, тако што је тужени обавезан да тужиоцима исплати укупан износ од 168.750,00 динара, са законском затезном каматом од дана извршности одлуке до исплате, док је у преосталом делу првостепена пресуда потврђена. Ставом другим изреке, одбијени су захтеви парничних странака за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужиоци су благовремено изјавили ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка, погрешне примене материјалног права.

Испитујући правилност другостепене пресуде у смислу члана 408. Закона парничном поступку – ЗПП („Службени гласник Републике Србије“ број 72/11 ... 10/23 – други закон), у вези члана 202. Породичног закона – ПЗ, Врховни суд је оценио да ревизија није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, на коју Врховни суд пази по службеној дужности. Битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 12. истог Закона, на коју се у ревизији указује, није прописана као ревизијски разлог чланом 407. став 1. тачка 2. ЗПП.

Према утврђеном чињеничном стању, пресудом Основног суда у Сремској Митровици, Судска јединица у Инђији П2 587/11 од 06.09.2011. године, мал. тужиоци поверени су мајци на самостално вршење родитељског права и тужени је обавезан да на име доприноса за њихово издржавање плаћа месечно износ од по 5.000,00 динара за свако дете, почев од 01.08.2011. године. Тужени је самоиницијативно повисио издржавање и од јануара 2023. године, плаћа износ од 170 евра, за оба детета. Законска заступница тужилаца је у радном односу на неодређено време код послодавца "ДД" а.д. Београд, остварује месечну зараду 81.091,00 динара. Од августа 2022. године, законска заступница и мал. АА, су се преселиле из ... у ..., док је мал ББ остао да живи у ..., где су до тада сви живели у породичној кући родитеља законске заступнице, који су пензионери и финансијски помажу мал. тужиоце, (деда остварује пензију од 60.000,00 динара, баба од 30.000,00 динара). Стан у ... купљен је на основу уговора о стамбеном кредиту, за који месечна рата износи 15.500,00 динара, са роком отплате до 2032. године, режијски трошкови на месечном нивоу за грејање износе 4.000,00 динара, у летњем периоду 2.800,00 динара. Месечне потребе за малолетну АА, која је ученица првог разреда средње ... школе у Новом Саду, износе око 60.000,00 динара. Месечна карта на релацији ... – Нови Сад – ... износи 2.500,00 динара, градски превоз на релацији Нови Сад 1.000,00 динара, трошкови мобилне телефоније 1.500,00 динара, козметике 5.000,00 динара, приватни часови математике и хемије на месечном нивоу

3.000,00 динара, за изласке 3-4.000,00 динара, за гардеробу 5.000,00 динара месечно, за двоје патика 15.000,00 динара, за школске књиге 5.000,00 динара, за школску екскурзију 5.000,00 динара, за храну 10.000,00 динара. Утврђене месечне потребе за мал. ББ износе 41.500,00 динара, и то за телефон 1.500,00 динара, школске књиге 5.000,00 динара, екскурзију 5.000,00 динара, гардеробу 5.000,00 динара, патике 15.000,00 динара. Тужени остварује зараду као возач у износу од 1.500 евра месечно, живи у ..., са ванбрачном супругом која нема децу, ради у ... и остварује зараду од 2.000 евра месечно, заједно плаћају кирију за стан 300 евра месечно, трошкове комуналије, трошкове одржавања баште на годишњем нивоу од око 2.000 евра. Плаћа паркинг за путничко моторно возило, (чији је власник ванбрачна супруга), у износу од 300 евра годишње, регистрацију 1.000 евра годишње, услуге мобилне телефоније 50 евра месечно. Тужени има трошкове доласка и одласка код родитеља, који живе у ..., трошкове горива и путарине у износу од 300 евра и почео је да гради монтажну кућу у Прошле године мал. деца су била код њега три недеље када им је купио гардеробу и патике у укупном износу од 1.000 евра и водио их је на летовање, по детету је платио 1.000 евра.

На основу утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је позивајући се на одредбе члана 160, 161. и 162. Породичног закона (ПЗ), закључио да су се, у односу на ранију пресуду из 2011. године измениле, како потребе мал. деце, тако и могућности даваоца издржавања, и утврђујући да су месечне потребе мал. АА 60.000,00 динара, а мал. ББ 41.500,00 динара, проценио да је тужени у могућности да доприноси њиховом издржавању са месечним износом од 420 евра – 49.224,00 динара, почев од 26.10.2022. године, док је преко овог износа, а до тужбом захтеваног износа од 35.000,00 динара за мал. АА, и 25.000,00 динара за мал. ББ, одбио тужбени захтев.

Другостепени суд је првостепену пресуду преиначио, тако што је тужбени захтев за обавезивање туженог да на име доприноса за издржавање мал. АА преко износа од 24.000,00 динара, а за мал ББ преко износа од 15.000,00 динара, одбио, налазећи да је првостепени суд правилно утврдио појединачне потребе мал. тужилаца, али да их је погрешно сабрао те да се правилним сабирањем добијају износи од 40.000,00 динара (уместо 60.000,00 динара) за потребе мал. АА и 22.100,00 динара (уместо 41.500,00 динара) за потребе мал. ББ. Приликом одлучивања суд је имао у виду да минимална сума издржавања у релевантном периоду износи 44.792,00 динара, као и чињеницу да тужени нема законску обавезу издржавања других лица.

По налажењу Врховног суда, правилно је другостепени суд применио материјално право из одредбе чланова 160. и 162. Породичног закона приликом оцене висине доприноса туженог у издржавању мал. деце.

Наиме према одредби члана 68. Породичног закона-ПЗ („Службени гласник РС“, број 18/05...6/15) право је али и дужност родитеља да се старају о деци, док према члану 154. став 1. истог закона дете има право на издржавање од оба родитеља. Висина издржавања одређује се према потребама детета, као повериоца издржавања како то прописује члан 160. став 2. истог закона, док могућност родитеља, као дужника издржавања зависи од његових прихода, могућности за запослење и стицање зараде, његових личних потреба, али и обавезе издржавања других лица и других околности од значаја за издржавање (члан 160. став 3. ПЗ).

Насупрот ревизијском оспоравању, другостепени суд је узео су у обзир све битне чињенице од значаја за одлуку о промени висине издржавања и њеној висини, све у складу са одредбама чланова 160. и 164. Породичног закона, нарочито чињенице о потребама мал. деце и имовинским приликама туженог, као и имовинским приликама законске заступнице мал. деце. Наиме, имајући у виду све околности конкретног случаја, узимајући у обзир узраст деце и индивидуалне потребе, њихове животне активности, а са друге стране материјалне прилике туженог водећи рачуна о његовим примањима и личним потребама, правилно су утврђене месечне потребе малолетних АА и ББ као примаоца издржавања и могућности оца као даваоца издржавања, водећи рачуна и о минималној суми издржавања. Следом наведеног, водећи се правом детета да ужива животни стандард какав ужива родитељ дужник издржавања, правилно је другостепени суд закључио да ће малолетним тужиоцима износи досуђени на име издржавања од стране оца, заједно са доприносом мајке, омогућити управо услове и стандард живота какав тужени има. Стога се може закључити да су месечни износи од 24.000,00 динара за мал. АА и 15.000,00 динара, за мал. ББ, адекватни и да ће се досуђеним доприносом обезбедити сума неопходна за задовољење потреба малолетне деце и то егзистенцијалних, здравствених, образовних и социјалних и истовремено примерени могућностима туженог и његовим укупним имовинско-породичним приликама.

Претежни део навода мал. тужилаца у ревизији односи се посредно или непосредно на чињенично стање које ревиденти сматрају битним а које, по њиховом мишљењу, није правилно или потпуно утврђено у спроведеном поступку, што нема утицаја на другачију одлуку у овој правној ствари јер се овим ревизијским наводима уствари оспорава утврђено чињенично стање и исти нису дозвољен ревизијски разлог у смислу члана 407. став 2. ЗПП, ни са изузетком да се у смислу члана 403. став 2. овог закона ради о ревизији у породичном спору за издржавање. Такође, одлука о одређивању и висини досуђеног издржавања подложна је променама у погледу повећања односно смањења досуђеног износа у смислу одредбе члана 164. Породичног закона, ако се промене околности на основу којих је донета претходна одлука.

Из наведених разлога, Врховни суд је одлучио као у изреци, на основу члана 414. став 1. ЗПП.

**Председник већа – судија
Звездана Лутовац,с.р.**

**За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић**